

En Jaume és fill de poble i de la postguerra. "Crec que això em va marcar el futur. Sóc l'únic de sis germans que va decidir de fer carrera jurídica en una època en què la universitat era encara elitista. Per això vaig haver de treballar i estudiar alhora i, en acabar, era impensable que m'establís a Súria, de manera que vaig obrir despatx a Barcelona, sense padrins, sense clientela, sense res."

D'ençà de llavors han passat 36 anys de dedicació al dret civil i matrimonial, amb una visió marcadament psicològica: "Quan m'han demanat una intervenció en un cas de matrimoni s'ha creat un greu problema, perquè les solucions de la nostra jurisdicció parteixen d'un enfocament legal que no té res a veure amb la crisi matrimonial que pateix una parella. Sempre he pensat que no és el jutge coneixedor de lleis el qui ha de resoldre la crisi sinó més aviat un equip de psicòlegs. Quan el jutge limita a un pare el temps que pot passar amb el seu fill, aquest pare s'ha de sentir com si hagués comès un delictes gravíssim. És una resposta terriblement freda i distant per a una parella que sofreix una crisi i té fills." En Jaume representa la cara més humana de la llei: "Cal estar més pròxim al problema i intentar per damunt de tot arbitrar una solució de convivència amb els fills que no sigui denigrant per a les persones. Cal una solució de comú acord més que una solució contenciosa. Aquesta és la missió dels qui ens dediquem al sector matrimonial, molts dels quals ens vam formar a l'època en què tot es tramitava al Tribunal Eclesiàstic, únic tribunal competent en qüestions matrimonials fins al 1981. Als qui els manca aquest bagatge fan de la qüestió matrimonial una competició com una altra, i, en separar-se un matrimoni, no hi ha victòries; cal mirar sobretot que no perdin els fills, que generalment no són part de la crisi però n'esdevenen les víctimes."

En Jaume ha vist casos de tots colors, per això aplaudeix alguns dels nous hàbits de la societat: "Quan t'arriba una parella disposada a estripar els papers després de sis mesos de casats mires de fer-los reflexionar, tot i que saps que allò no és el que se't demana. És clar que abans estar separat era gairebé una proscripció social i els matrimonis aguantaven molt més les crisis; tampoc no és això. Estic a favor d'una convivència prèvia al compromís del matrimoni, una fase que no hauria d'estar mal vista per la societat i durant la qual es descobriria si realment hi ha qüestions determinades que són insuperables. Ara bé, la forta tradició cristiana sovint obliga a descobrir-ho quan ja és irreversible."

Per a en Jaume han estat molts anys d'exercici abans no ha arribat l'eclosió informàtica, del reciclatge continu i de l'especialització. Tot això li fa qüestionar-se el futur de la professió: "La figura de l'advocat brillant i autodidacte desapareix amb tanta rapidesa que s'han descobert situacions sagnants que han obligat les altes institucions a reflexionar. Qui sap si les sentències acabaran dictades en prémer un botó d'ordinador el qual haurem alimentat amb totes les dades específiques del cas. M'aventuro a dir que, com la parafarmàcia, es crearà un paradet i àrees que avui són regulades pel dret desapareixeran de l'estricta àrea de la justícia i es resoldran

informàticament. Per altra banda, tenim molts advocats que, lluny de pensar en el reciclatge, per la seva edat, pensen a desenvolupar una labor que no els obligui a anar al jutjat cada dia. Aquest col·lectiu seria de gran utilitat per a la societat si fos recol·locat en tasques de mediació, ja que reuneix totes les condicions dels bons àrbitres: experiència, coneixements i seny."

En Jaume reconeix que dins del dret hi ha hàbits i maneres de pensar ben difícils de canviar, però que hi ha molt per fer, com ara acostar aquesta disciplina al gran públic: "Mentre que la medicina dóna l'opció pública i privada a tots els ciutadans, l'advocacia és privada. Això és un gran error, perquè vol dir que només sobrevivim els advocats que ens podem permetre de viure del nostre exercici. Sense sector públic la gent de pocs recursos no accedeix al sector privat. Es considera, no sempre encertadament, que els casos d'ofici, pel fet de no pagar, tenen menys qualitat. Som un sector molt privilegiat perquè dins l'àmbit privat, tots els advocats tenim el nostre camp i la nostra clientela, tots som els nostres reiets i tenim les nostres opinions, per això és difícil de posar-se d'acord. És ben cert que entre el món i el nostre exercici hi ha un desconeixement abismal, fins i tot sobre els conceptes fonamentals de la nostra professió. Tot i que la majoria de professionals preferiríem que aquest abisme no existís, també en vivim. Amb els meus clients he hagut d'actuar amb molta pedagogia: quin és el problema, què en diu la llei, quins són els procediments; si no ho explico així aquesta persona és incapaç de calibrar les possibilitats reals que prevalgui la seva veritat dins del cas. I aquesta tasca requereix un gran esforç per tal com el llenguatge jurídic és complex i ple de llatinesques que el fan inabastable."

En Jaume és dels qui creuen que la justícia és per al públic, i s'esforça per fer-los-la arribar, i per als pobles, una tasca de molts advocats i que sovint ha estat poc reconeguda: "Som un col·lectiu que sempre hem tingut més ànsies polítiques que legislatives, per això durant el franquisme i la transició vam fer tot el que creïem que havíem de fer per al nostre país i per a la democràcia; vèiem lluny incorporar-nos a una legislació feta des de Madrid per al canvi, ens semblava millor la lluita des de l'esfera política. Tot plegat era a causa dels estudis, en una època en què tot era tecnocràtic i allunyat dels conflictes internacionals. Els advocats érem l'únic col·lectiu capacitat per valorar la situació. Per això vam esdevenir els 'opinadors' públics número u, una tradició que s'ha mantingut a la professió fins avui, fins i tot ratllant la prepotència." Crític amb la pròpia professió, es mostra conscient que cal oferir un servei "que ens ajudi a superar-nos dia a dia i a arribar a tots els sectors de la població."

En Jaume les hi ha deixades, potser perquè ha recordat la professionalitat dels seus grans mestres: l'Antoni Simarro, "un advocat de primer ordre", Jiménez de Parga i Fernández de Villacencio, "extraordinàriament humans", i Eduardo Mendoza, "una capacitat de síntesi esborronadora, envejable". O potser només ha estat pel tarannà del poble de Súria i la influència de la postguerra.

“Durant el franquisme, els advocats vam esdevenir els ‘opinadors’ públics número u, una tradició que s’ha mantingut a la professió fins avui, fins i tot ratllant la prepotència”

Jaume Rodergas - Barcelona (Barcelonès)